

Польський професор, який звинуватив євреїв у ритуальних убивствах, був виправданий

Професор Тадеуш Гузь

Отець Тадеуш Гузь із Люблінського католицького університету імені Івана Павла II (KUL) під час публічної лекції у Варшаві два роки тому «підтвердив» вбивство євреями християнських дітей у ритуальних цілях. «Факти ритуальних вбивств неможливо стерти з історії, — заявив священник. — У наших архівах, у збережених документах, упродовж століть — коли євреї жили разом із польським народом — містяться законні вирoki за ритуальні вбивства».

Святий отець свідомо ввів аудиторію в оману. Ще в 1247 році папа Інокентій IV видав буллу, яка заперечує кривавий наклеп як низьку і злісну обмову на євреїв і «привід, аби грабувати їх і віднімати їх майно». У XXI столітті звинувачення в ритуальних вбивствах звучать взагалі дико, тому Польська рада християн і євреїв подала скаргу на професора, чим неабияк збентежила Люблінську єпархію й керівництво KUL. Там поспішили дистанціюватися від отця Тадеуша, заявивши про неприпустимість подібних висловлювань і зазначивши, що за межами університету професор особисто несе відповідальність за озвучені тези. Проте, скарга була передана на розгляд дисциплінарної комісії KUL, яку очолює професорка Ганна Хладув.

Головний корпус Люблінського католицького університету (KUL)

Майже два роки знадобилося пані Хладув, аби винести рішення про припинення процедури перевірки висловлювань отця Гузя. Комісія прийняла пояснення професора про те, що його слова були вирвані з контексту. Польська рада християн і євреїв оскаржила це рішення, але дисциплінарна комісія знову виправдала викладача. Колеги професора прийшли до висновку, що його лекції були підготовлені «з професійною ретельністю, педагог не зганьбив свою професію», нікого не образив, а просто «представив власну інтерпретацію історичних фактів».

Разом із цим комісія визнала, що особисту думку отця Гузя «важко прийняти єврейським громадам», але «це не наклеп або брехня, а знання, отримані в результаті наукового аналізу на основі наявних вихідних матеріалів».

Усе це йде врозріз із доктриною католицької церкви, яка багаторазово устами римських пап спростовувала вигадки про ритуальні вбивства. Спеціальна булла Миколая V (1447 рік) забороняла «назавжди й найсуворішим чином усім віруючим у Христа ...робити що-небудь подібне (зведення кривавого наклепу) проти євреїв взагалі або проти певного єврея».

Світська влада в цьому відношенні була не менш рішучою. У зв'язку з наклепом у Фульді імператор Фрідріх II Гогенштауфен запитав думки церковних і наукових авторитетів із цієї проблеми. Опублікована в результаті розслідування в 1236 році грамота оголосила євреїв виправданими й заборонила інкримінувати їм подібні звинувачення.

Ганна Хладув

Рафал Панковський

«Ні в Старому, ні в Новому завіті немає вказівок, аби євреї жадали людської крові, — говорив вердикт. — Навпаки, у повному протиріччі з цим твердженням, у Біблії ...в даних Мойсеєм законах, в ...Талмуді абсолютно ясно сказано, що євреї взагалі повинні берегтися заплямованості якою б то не було кров'ю».

Є ще один момент, який викликав розбіжності між прихильниками Гузя та його опонентами. Дисциплінарна комісія наполягає, що міркування про криваві наклепи «було другорядним у контексті двогодинної лекції», у той час як представники Асоціації «Ніколи більше» стверджують, що увесь виступ священика був антисемітським. Наприклад, професор заявив, що євреї як народ, відмовилися від Б-га, не прийнявши християнство, — повідомив виданню *The Allgemeine* глава Асоціації Рафал Панковський. У тій же лекції Гузь запевняв, що Талмуд ґрунтується на «брехні», а Карл Маркс насправді був «єврейським націоналістом». Д-р філософії навіть звинуватив лауреата Нобелівської премії з літератури, який пережив Голокост, Елі Візеля в «наклепі й образі Б-га».

В іншій своїй лекції професор звинуватив багатих євреїв у фінансуванні приходу Гітлера до влади. Усе це, однак, не вплинуло на його репутацію в рідному університеті. Примітно, що KUL носить ім'я папи Івана Павла II, який свого часу в соборі Святого Петра публічно покаявся за переслідування євреїв католицькою церквою. Він став також першим Папою, який переступив поріг синагоги, де, сидячи поруч із верховним рабином Риму, сказав фразу, що стала широко відомою: «Ви — наші улюблені брати, наші старші брати». Втім, на цей рахунок у професора Гузя напевно є «власна інтерпретація».

Максим Суханов